
Mitja Zupančič, Vera Smole
**Fitogeografska delitev Slovenije in leksična raznolikost
slovenskih narečij**

V razpravi smo poskušali prikazati podobnost med razširjenostjo fitogeografskih območij in leksemov, kot so poimenovanja za gozd, koruzni storž, veliki šmaren in cvetnonedeljsko butaro (po gradivu za SLA) ter za letev, na katero se polaga opeka, tesarsko sekiro, prostor za seno v skednju, prostor za slamo v skednju in skedenj (po gradivu za tesarsko terminologijo v slovenskih narečjih). Karte nazorno kažejo bolj ali manj ugodno ujemanje teh območij.

The study aims to present the similarity between the distribution of phytogeographical areas and lexemes, as the words for forest, corncob, Lady Day, and Palm Sunday bundle according to the SLA material), and lath (to lay tile), carpenter's hatchet, place for hay in barn, place for straw in barn, and barn (according to the carpenter's terminology material). Maps clearly show the accordance, more or less satisfactory, with the areas.

Uvod

V prispevku Primerjava med kartami fitogeografskih, dialektoloških in etnoloških območij Slovenije (ZUPANČIČ, SMOLE 1997) smo nakazali možnost primerjave znanstveno različnih področij. Zanimanje za podobne primerjave, zlasti med fitogeografskimi členitvami in nekaterimi leksemi, nas je vodila v nadaljnja raziskovanja večje ali manjše podobnosti. Izkazalo se je, da je najnovejša fitogeografska delitev Slovenije (ZUPANČIČ, ŽAGAR 1995) primernejša za ugotavljanje podobnosti med njo in prostorsko rabo nekaterih leksemov, kot so npr. poimenovanja za gozd, koruzni storž, veliki šmaren, cvetnonedeljsko butaro idr. Izbrali smo nekaj leksemov, kartografiranih po metodah lingvistične geografije (BENEDIK 1990, 1992, 1996; SMOLE 1988), katerih razširjenost se najbolj pokriva s fitogeografsko delitvijo Slovenije. Upamo si trditi, da so ti leksemi pogosti v vsakdanji rabi, njihovo poimenovanje naravnih danosti in predmetnosti, ki je z njimi v tesni povezavi, pa daje tej razpravi poseben prizvok povezanosti med naravoslovnim in humanističnim področjem.

1 Distrikt – najmanjša fitogeografska enota

Fitogeografska območja Slovenije (WRABER 1969) so bila opisana že v zborniku *Traditiones* 26 (ZUPANČIČ, SMOLE 1997: 51–56), zato njihovih opisov ne bi ponavljali. Dopolnili bi, da so bile meje območij v nekaterih segmentih korigirane in znotraj njih dodana členitev distriktov – prvič leta 1987 (ZUPANČIČ et al. 1987) in drugič leta 1995 (ZUPANČIČ, ŽAGAR 1995). Dolžni smo pojasnilo za pojem distrikt.¹ Distrikt je najmanjša fitogeografska enota; v Sloveniji jih danes poznamo dvaintrideset. Združujejo se v fitogeografska območja in so razporejeni takole:²

- alpsko območje (1 in 2) ima 9 distriktov, nas zanima le 5 nižje ležečih («gozdnih»): 2a – jugovzhodnoalpski, 2b – pohorski (centralnoalpski), 2c – gornjesavinjsko-koroški, 2d – primorsko-julijskoalpski in 2e – julijskoalpski-zahodnokaravanško-kamniškoalpski distrikt;
- predalpsko območje (4) ima 3 distrikte: 4a – submetiransko-predalpski, 4b – kranjski in 4c – štajersko-koroški distrikt;
- dinarsko območje (5) ima 5 distriktov: 5a – trnovski, 5b – snežniško-risnjaški, 5c – roški, 5d – mokrško-goteniški in 5e krimski distrikt;
- predinarsko območje (6) ima 8 distriktov: 6a – zahodnodolenjski, 6b – jugovzhodnodolenjski (kočevsko-gorjanski), 6c – belokranjski, 6d – idrijsko-notranjski, 6e – polhograjski, 6f – iški, 6g – severovzhodnodolenjski (bohorsko-kumski) in 6h – osrednjedolenjski distrikt;
- subpanonsko območje (3) ima 3 distrikte: 3a – dravsko-murski, 3b – haloški in 3c – bizeljsko-krški distrikt;
- submediteransko območje (7) ima 4 distrikte: 7a – briški, 7b – kraško-vipavski, 7c – brkinski in 7d – koprsko-šavrinski distrikt.

Distrikti so razvidni iz priloženih fitogeografskih kart.

2 Razporejenost leksemov po fitogeografskih območjih in distriktih

Že bežen pregled seznama krajev s posameznimi leksemi (SMOLE 1988: 333–335; BENEDIK 1990: 214) da slutiti, da se distrikti dokaj ujemajo z območji razširjenosti posameznih leksemov. V. SMOLE (1988: 328–329) je lekseme za cvetnonedeljsko butaro razdelila pomensko in opozorila, da se knjižni leksem butara širi od večjih središč dalje ob prometnih poteh in da je pogostost (obseg področja) posameznih izrazov zelo različna (n. d.: 329). Pomensko razčlenjuje lekseme tudi F. BENEDIK (1990: 213–214), ko pri poimenovanjih za gozd ugotavlja morebitno povezavo s strukturo gozda, s čimer se dotika tudi naravoslovnih ved.

2.1 Ko smo že pri poimenovanju za **gozd**, se najprej pomudimo pri njem. F. BENEDIK (1990: 213) pravi: «Za gozd že v praslovanščini ni bilo enotnega poimenovanja in isto velja tudi za slovenski jezik. Na področju slovenskega jezikovnega ozemlja se zanj pojavlja 17 izrazov /.../. Lekseme nato pojmovno razvršča: kot posebno obliko narave (gozd, les, hosta, šuma, loza, log, boršt, bošk), zaradi oblike in razvrstitve rastlinstva

¹ Bolj ali manj primerna slovenska ustreznica bi bila 'okolis', manj pa 'okrožje' (VRBINC 1989), v biologiji se uporablja samo distrikt.

² Delitev, kot smo jo prikazali že v članku ZUPANČIČ, SMOLE 1997, je precej podobna narečni klasifikaciji; 36 narečij in 12 podnarečij (govorov) se združuje v 7 narečnih skupin.

(grmlje, grmovje, goščča), oblike zemljišča (brdo, reber, hrib, gora), zaradi njegove funkcije (meja) ali zaradi lastninskih odnosov (gmajna). Nadalje ugotavlja, da je najštevilčnejši izraz gozd. Poglejmo, kako so poimenovanja razporejena po fitogeografskih območjih:³

GOZD

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINARSKO OBMOČJE	SUBPANONSKO OBMOČJE	SUBMEDITERRANSKO OBM.
gošča – 2b, c, d, e	gmajna – 4b	gozd – 5a, b, c, d, e	hosta – 6a, b, g, h	šuma – 3a	bošk – 7a, d
gozd – 2a	boršt – 4b	meja – 5a	gozd – 6d (V), f, a, b	hosta – 3b, c	gozd – 7b (S, J), a
	gošča – 4c (osr.), b		gmajna – 6c	log – 3a	reber – 7c
	gozd – 4b, a(S)		loza – 6c	gošča – 3a, b	boška – 7d
	bošk – 4a (J)		gora – 6c	les – 3a	gora – 7b, c
	les – 4b, c (S)		meja – 6a, d (J)		meja – 7b
	hosta – 4b, c (J)				
	grmi – 4b				
	grmovje – 4b				

F. BENEDIK (1990: 214) ugotavlja, da imata izraza boršt in gmajna približno isti center, le da gmajna obsega širše območje (motivacija!). Podrobnejša pomenska opredelitev leksemov les, gmajna, dobrava v smislu 'redkejši gozd', boršt 'manjši gozd', log 'kjer se tudi kosi trava' se ujema z naravoslovnim pojmovanjem oblike gozda. Istočasno se človeku vsiljuje misel, da imajo – ali so vsaj prvotno imeli – izrazi gmajna, hosta, boršt, bošk slabšalno konotacijo za gozd, kar je glede na sestavo gozda (sestojno), gledano tudi z naravoslovnega ali gozdarskega vidika, res.

Nekateri leksemi so enotno zastopani v celem fitogeografskem območju, npr. gošča v alpskem ali gozd v dinarskem območju. Drugi leksemi so specifični za distrikt, npr. gmajna in meja v preddinarskem območju, kjer prvega dobimo le v polhograjskem in drugega v idrijsko-notranjskem distriktu. Tretji primer kaže na raznovrstnost leksemov znotraj enega distrikta, zlasti če je ta površinsko večji, npr. v kranjskem distriktu – 4b (gmajna, boršt, gošča, gozd, les, hosta, grmi, grmovje).

2.2 Poimenovanja za koruzni storž so omejena na tista fitogeografska območja, kjer se koroza kot poljedelska kultura dejansko goji, zato je odsotnost poimenovanj v izrazito višinskih in gozdnatih območjih (npr. 2, 5c, 5d, 6f, deloma 6e) razumljiva.

³ Krepko tiskani leksemi so v navedenem distriktu prevladujoči, kurzivno tiskani leksemi so spremljajoči in relativno pogosti, leksemi v navadnem tisku pa se pojavljajo redko ali le v delu navedenega distrikta. Navedbe leksemov v fitogeografskih območjih si sledijo glede na njihovo pogostnost. Oznaka v oklepaju pomeni del distrikta, na katerem se leksem nahaja; S – sever, J – jug, V – vzhod, Z – zahod, osr. – osrednji del.

Prehajanje leksema iz enega v drug distrikt je naravno, saj so meje relativne, postavljene umetno. Lahko pa ga razložimo s tem, da so mogoča prehodna območja, ki jih je slučajno ali pa celo ustrezno zaznamovala meja med dvema distriktoma.

KORUZNI STORŽ

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINARSKO OBMOČJE	SUBPANONSKO OBMOČJE	SUBMEDITERRANSKO OBM.
/	čerh/g – 4b	češarek – 5a	štok – 6a, g (Z), h, d,	(v)lat – 3a	penola, panola – 7a, b, c
	štor – 4c	štok – 5c	štok – 6b, h	rog – 3a	klas, klasinec – 7b, a
	storž – 4b, c, (S) strž, sterž – 4c	storž – 5a, b, (b), c	rog – 6c (Z)	štok – 3c, b (Z)	štruček – 7b štok – 7b
	klas – 4c, b (Z), c		klas – 6c (V), g (V)	štruček – 3c	storž – 7b
	panogla – 4a (J)		storž – 6d	kocen – 3a	štruc – 7c, b (JV)
	kijec – 4b, kij – 4b (S)		češarek – 6d (V, Z)	kijec – 3a (SV)	glava – 7d, b (JZ)
	čurč, čurčelj – 4b		(krž) – 6e (karž) – 6e	štrocelj, štrodelj štrobelj – 3a (SZ)	češarek – 7a (J) štok – 7b
	čerž, kerž – 4b, krž – 4b (J)			strok – 3b	letica, litica – 7b
	štok – 4b (V), c			klas – 3a (JV), b (V), c	tokec – 7b
	storželj – 4c (J)			štok – 3c	štor – 7b (S)

2.3 F. BENEDIK (1992: 233) je poimenovanja za cerkveni praznik **veliki šmaren** razdelila v grobem na tri velika območja: »Na Gorenjskem in Notranjskem mu pravijo veliki šmaren, na Dolenjskem, Štajerskem in v Prekmurju velika maša, na Koroškem pa velika gospojnica. Obstajata še dve manjši območji, in sicer v Soški dolini praznik imenujejo rožnica, v Istri pa velika Marija ali velika Mati Božja.« Opozorili bi na navidezno številčnost poimenovanj v štajersko-koroškem distriktu (velika gospojnica, velik gospe, velik gospije, gospin), vendar pa je semantična in motivacijska podstava enaka (velika Gospa = velika Marija). Poglejmo, kakšna je razporejenost teh leksemov v fitogeografskih območjih:

VELIKI ŠMAREN

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINARSKO OBMOČJE	SUBPANONSKO OBMOČJE	SUBMEDITERANSKO OBM.
(velika gospojnica) – 2a, e	veliki šmaren – 4b, rožnica – 4a velika šmarje – 4b (J)	veliki šmaren – 5e, a, (b), (d)	velika maša – 6a, b, c, g, h, d	velika maša – 3a, c, b	rožnica – 7a veliki šmaren – 7b, c
(veliki šmaren) – 2c, e	velika gospojnica – 4c	rožnica – 5a, velika maša – 5e	veliki šmaren – 6d, e, f, a, h	velike maše – 3b	(velika) Devica Marija – 7b, c
	velik gosp(ij)e – 4c	(velika Mati Božja) – 5b		veliki šmaren – 3a (Z)	(sveta) velika Marija – 7d, b
	gospin – 4c			velika gospojnica – 3a	Mati Božja – 7b (JZ), 7c
	velika maša – 4c				Devica Marija agoštna – 7b
	velike maše – 4c (JV)				

2.4 V. SMOLE (1988: 329) je ugotovila izredno bogato izrazje za **cvetnonedeljsko butaro** z opozorilom na različno frekventnost le-tega. Okrog 30 različnih leksemov razvršča v šest pomenskih polj: več skupaj povezanih istovrstnih predmetov – šibja in zelenja (npr. butara, pušelj, snop, fašina), prvotni pomen za kruhke in pogače o velikih

CVETNONEDELJSKA BUTARA

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINARSKO OBMOČJE	SUBPANONSKO OBMOČJE	SUBMEDITERANSKO OBM.
/	butara – 4b, a	oljka – 5a (Z)	butara – 6a, d, e, c, g, h	pušeljc – 3b, c	oljče – 7a, c
	oljka – 4a	butara – 5e, a (V), (d)	žegen – 6a, c, d	presmec – 3a (Z), b	oljka – 7c, d, b, a (Z, V)
	potica – 4c (Z)	žegen – 5e, (d)	pušelj – 6b, g, h	les – 3b, c	butara – 7b
	pušeljc – 4c (JV)	(kravji žegen) – 5b, d	kravji žegen – 6a	pukša – 3c	oljčevina – 7c
	heganica, gobanica – 4b (S)			šop – 3c	lovorka – 7d
	snop – 4c			ibovina – 3a	
	žegen – 4b, c (osr.)			mačica – 3a	
	pegelj – 4c (SV)			pušelj – 3a (Z)	
	pušelj – 4b (V), c (JV)				
	koštron – 4a				

noči (npr. prajtelj, beganica, potica), nekakšen blagoslov (npr. žegnan les), podobnost drugemu predmetu (npr. pukša), kar se nosi navadno na ramenih (npr. breme) in vejice ali les posameznih dreves ali grmičevja (npr. oljka, mačica, drenovina, iba). V fitogeografskih območjih so ti leksemi razporejeni takole: (glej prejšnjo stran).

2.5 Primerjavo med fitogeografskimi območji Slovenije in razporejenostjo nekaterih leksemov v slovenskih narečjih smo razširili še na nekaj neobjavljenih kart s tematskega sklopa tesarska terminologija.⁴ Mreža točk pri teh raziskavah je veliko redkejša (406 : 70), zato so primerjave s fitografsko karto relativnejše. Vendar se tudi v teh primerih vidi določena medsebojna soglasnost oziroma različnost.

Izbrali smo poimenovanja za krajnik 'letev, na katero se polaga opeka', tesarsko sekiro, prostor za seno v skednju, prostor za slamo v skednju in skedenj. Za prve štiri lekseme lahko trdimo, da se različnost fitogeografskih področij kaže tudi v različnih poimenovanjih za to predmetnost. Drugače pa je s poimenovanji za skedenj, saj je sam leksem skedenj zelo razširjen in odsoten le v treh fitogeografskih distriktih (3b, 6e in h). Vendar se vsaj v štirih distriktih pojavljajo še sinonimni leksemi (pod, cimper, štala), za katere bi lahko rekli, da potrjujejo vsaj manjšo medsebojno različnost in za silo nakazujejo vzajemnost med fitogeografsko karto in leksično karto za skedenj. Primer smo navedli namenoma, kot opozorilo, da obstajajo tudi leksemi, ki imajo široko razprostranjenost in niso vezani na nobene naravne meje oziroma zapreke.

KRAJNIK

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINAR- SKO OBMOČJE	SUBPANON- SKO OBMOČJE	SUBMEDITE- RANSKO OBM.
krajnik – 2a, e krajnik – 2e	krajnik – 4b, <i>krajec</i> – 4b, a	krajnik – 5a	krajec – 6a (S), h	skrajnik – 3a, c	škorec – 7c
	<i>krajec</i> – 4b (V) <i>krajnik</i> – 4b (osr.)		mužler – 6a (J), <i>d</i> (J)	švartel – 3a, švarkel – 3c	<i>krajnik</i> – 7b
	švarkel – 4a		švarkel – 6g	žvarcel – 3a	krajec – 7b, d
	žvarcel, švarkel, švartel – 4c		krajnik – 6d (osr.), g		
	žbarec – 4b (Z)		krajec – 6h, a (S)		

⁴ Po Vprašalnici za sestavne dele lesenih gospodarskih poslopij ter pripomočki in orodja (sestavila V. SMOLE) so tesarsko terminologijo v sedemdesetih slovenskih krajih fonetično zapisali in nato kartografirali študentje Oddelka za slovanske jezike in književnosti na FF v Ljubljani pri izbirnem diplomskem seminarju iz dialektologije in lingvistične geografije (vodi V. Smole) v študijskih letih 1996/97, 1997/98 in 1998/99; v pripravi je tudi brošura.

TESARSKA SEKIRA

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINARSKO OBMOČJE	SUBPANONSKO OBMOČJE	SUBMEDITERANSKO OBM.
žatlaka – 2e	<i>malarin</i> – 4a, b (Z), c (J)	<i>žatlaka</i> – 5d, <i>cimermanka</i> – 5d	žatlaka – 6a, d	<i>cimraka</i> – 3a, b	<i>žaklovka</i> – 7b, <i>ročnica</i> – 7c, b
<i>cimraka</i> – 2e	cimraka – 4b, a, <i>cimprca</i> – 4a	(mala) <i>plankača</i> – 5a, b	bradlja – 6h (J), a, b, <i>bradlin</i> – 6c	žatlaka – 3a	teslica – 7a
	cimermanka – 4c, b		<i>malarin</i> – 6d (S)	tesla – 3a	tesla – 7c
	<i>bognarca</i> – 4c, b, <i>cimrovka</i> – 4b, c		<i>cimermanka</i> – 6g, <i>cimerka</i> – 6a, <i>cimraka</i> – 6b, h (Z), <i>cimrovka</i> – 6d (J), h (S), <i>cimermanska sekira</i> – 6g	trženica – 3a (S)	klipak – 7b
	<i>dernica</i> , <i>šnajdlaha</i> – 4b		<i>sekira</i> , <i>sekirica</i> – 6g, h		šaflenka – 7b, <i>šajtlanka</i> – 7d
	<i>tesla</i> – 4c (J), <i>puntaka</i> – 4c (S)		<i>korošica</i> – 6g		<i>cimraka</i> – 7c

PROSTOR ZA SENO V SKEDNJU

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINARSKO OBMOČJE	SUBPANONSKO OBMOČJE	SUBMEDITERANSKO OBM.
/	skedenj – 4a, b	skedenj – 5b (S)	(seneni) pridevek – 6a, d (J)	parna – 3a, c	oder – 7b (J), c
	parna – 4c, <i>parne</i> – 4c (J)	<i>svisle</i> – 5a	senica – 6h (Z), b, a (S)	štala – 3a	senik – 7b
	peter – 4c, <i>na petrah</i> – 4c (S)	<i>senik</i> – 5a, b	senik – 6g, h (V)	šupa – 3b	štala – 7b, <i>na štali</i> – 7b (S)
	<i>svisle</i> , <i>svisla</i> , <i>senjak</i> – 4b	<i>oder</i> – 5b (J)	<i>na šupi</i> – 6d (S)	<i>senik</i> – 3c	
	šupa – 4b	<i>pridevek</i> – 5b			

PROSTOR ZA SLAMO V SKEDNJU

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINARSKO OBMOČJE	SUBPANONSKO OBMOČJE	SUBMEDITERRANSKO OBM.
/	na podu, nad podom, nad skednjem – 4b	slamnica – 5a	parna – 6h, g (S)	<i>parna</i> – 3a, b	lopa – 7b, d
	šupa – 4a, b, šupna – 4a	pridevek – 5d	na odru – 6h (J), na podu – 6b	na štali – 3a	oder – 7b, c
	senjar, štala, oder – 4b		senica – 6a, h, slamnica – 6h	skedenj – 3c	listnik – 7b
	parna – 4c		<i>slamnati pridevek</i> – 6a		stelnik – 7b
	gank – 4c (S)		<i>pridevek</i> – 6d		skedenj – 7b
			stelnik – 6d, šupa – 6d (J)		na štali – 7b
			listnica – 6a		

SKEDENJ

ALPSKO OBMOČJE	PREDALPSKO OBMOČJE	DINARSKO OBMOČJE	PREDDINARSKO OBMOČJE	SUBPANONSKO OBMOČJE	SUBMEDITERRANSKO OBM.
skedenj – 2a, b, c, d, e	skedenj – 4a, b, c (S)	skedenj – 5a, b, d	skedenj – 6d, a, g	<i>pod</i> – 3c	skedenj – 7b, c, d
	pod – 4b		pod – 6e, h	<i>stan</i> – 3c	šupa – 7b
	gumno – 4c		cimper – 6g, h podencimper – 6h	skedenj – 3a, c	
	marof – 4c (osr.)		štala – 6g	štala – 3b	
	senik – 4a				
	senjak – 4b				
	štala – 4b, c				
	cimper – 4b				
	podencimper – 4c (J)				

3 Zaključek

Dialektologi in fitocenologi – fitogeografi smo neodvisno drug od drugega raziskovali svoja znanstvena področja. V začetku naključna primerjava in kasneje poglobljen študij je pokazal nekaj stičnih točk, ki jih imata raziskovalni metodi: med najpomembnejše štejemo geografsko-terenske razmere, tj. odprtost ali zaprtost prostora, ki se zrcali v goratosti in gozdnatosti območij, ki so prepreke za jezik in naravo, klimatske razmere, zgodovinski razvoj pokrajine v smislu odvisnosti narave in jezika tudi od socialno-gospodarskih razmer, pa tudi psihološko-estetske vidike ipd. (M. ZUPANČIČ, V. SMOLE

1999). Ko smo udeleženi podobnosti med narečnimi in fitogeografskimi območji, smo hote ali nehote prišli še do večjih podobnosti med fitogeografsko delitvijo Slovenije in prostorsko razširjenostjo nekaterih leksemov. Iz dosedanjih ugotovitev kartografiranja slovenske narečne leksike, še zlasti koroške,⁵ je znano, da se izoglose le redko ujema z narečnimi mejami, določenimi predvsem na podlagi glasoslovnih razvojev. Seveda tudi ni popolnega ujemanja s fitogeografskimi območji, čeprav se ravno pri leksemih, nanašajočih se na naravo, da ugotoviti velika stopnja skladnosti. Za primer nikakršnega tovrstnega ujemanja pa smo vzeli poimenovanje za skedenj, saj se sam leksem skedenj pojavlja skoraj v vseh fitogeografskih distriktih. Tako smo tvegali nov poskus primerjanja med naravoslovno in humanistično vedo.

Literatura

- BENEDIK, F., 1990: Poimenovanje -gozda- in refleksi č v besedi -sneg- v slovenskih govorih. – *Razprave II. razr. SAZU*, 13: 213–220 + karte, Ljubljana.
- BENEDIK, F., 1992: Veliki šmaren. – *Traditiones*, 21: 233–240 + karta, Ljubljana.
- BENEDIK, F., 1996: Narečni izrazi za koruzo, koruzni storž, ličkati in ružiti. – *Razprave II. razr. SAZU*, 15: 7–25 + karte, Ljubljana.
- SMOLE, V., 1988: Poimenovanja za cvetnonedeljsko butaro. – *Traditiones*, 17: 327–335 + karta, Ljubljana.
- ZUPANČIČ, M., SMOLE, V., 1997: Primerjava med kartami fitogeografskih, dialektoloških in etnoloških območij Slovenije. – *Traditiones*, 26: 49–61, Ljubljana.
- ZUPANČIČ, M., MARINČEK, L., SELIŠKAR, A., PUNCER, I., 1987: Considerationes on the phytogeographic division of Slovenia. – *Biogeographia*, 13: 89–98, Udine.
- ZUPANČIČ, M., ŽAGAR, V., 1995: New views about the phytogeographic division of Slovenia, I. – *Razprave IV. razr. SAZU*, 36 (1): 3–30, Ljubljana.
- VRBINC, F., 1987: *Slovar tujk* (osma izdaja), Ljubljana.
- WRABER, M., 1969: Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. – *Vegetatio*, 17 (1–6): 176–199, The Hague.

PRILOGA V ŽEPU OVITKA!

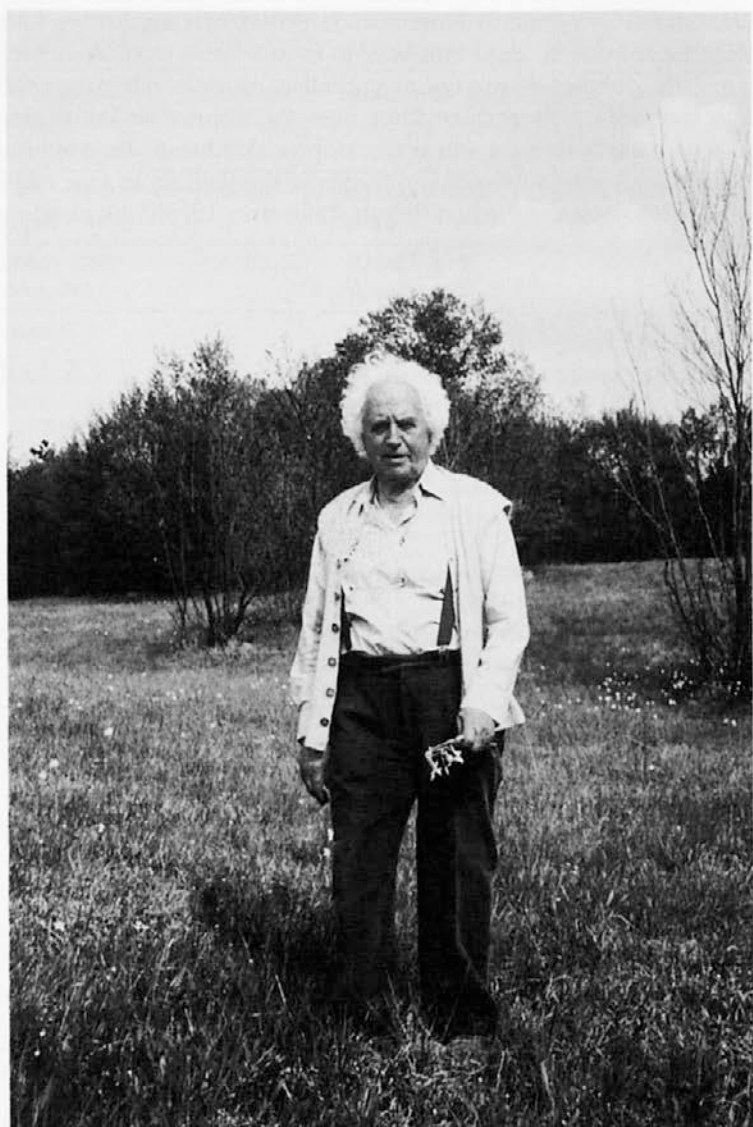
Summary

Phytogeographical division of Slovenia and lexical diversity of Slovene dialects

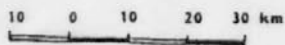
The new phytogeographical division of Slovenia (ZUPANČIČ, ŽAGAR 1995) is more convenient when stating the similarity with the region's repartition of some lexemes linked with or dependent on nature's inheritance (for example forest, corn cob, Palm Sunday bundle, etc.).

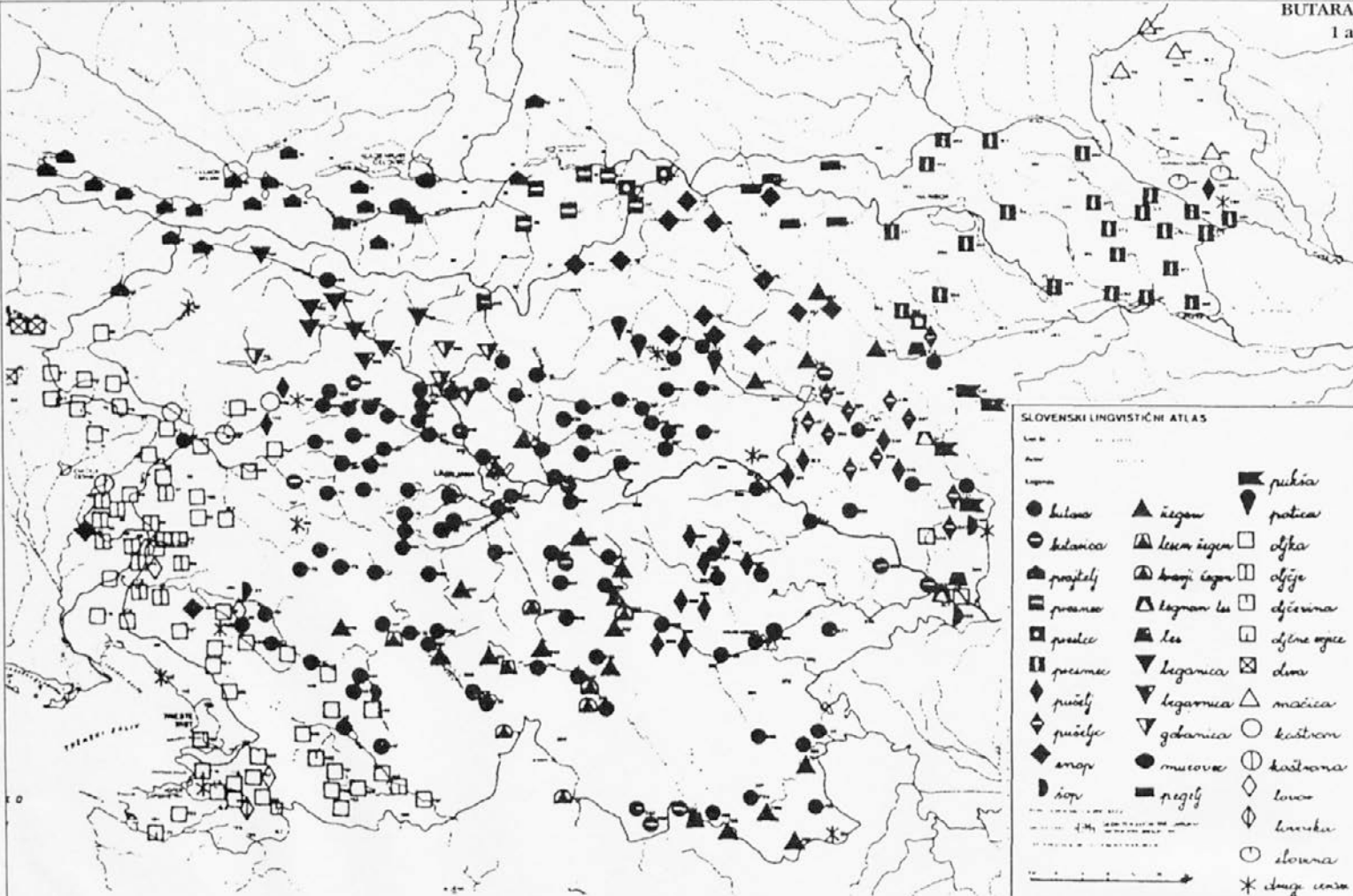
The further study confirms that both research methods have some points in common, like the geographical and field conditions of openness and closeness reflecting in mountains and woodlands as a barrier both to the language and nature, climatic conditions, historic development of social economical conditions and nature, as well psychological and aesthetical viewpoints (M. ZUPANČIČ, V. SMOLE 1998). When the conformity with the phytogeographical division of Slovenia and the dialectal division of Slovene language based on phonetic phenomena was stated, the comparison of language verbal level has given additional emphasis. So, a new attempt of comparison with natural science and humanities has been subjected to a risk.

⁵ Ludvik Karničar, Aktualnost slovenskih narečij na Koroškem in tipologizacija izoleks, v: Logarjev zbornik : referati s I. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru /ur. Zinka Zorko, Mihaela Koletnik/, Maribor: Slavistično društvo, 1999, (Zora; 8).

- 1a Julijski distrikt
- 1b Karavanški distrikt
- 1c Kamniško-savinjski distrikt
- 1d Alpsko-pohorski (centralnoalpski) distrikt
- 2a Jugovzhodnoalpski distrikt
- 2b Pohorski (centralnoalpski) distrikt
- 2c Gornjesavinjsko-koroški distrikt
- 2d Primorsko-julijskoalpski distrikt

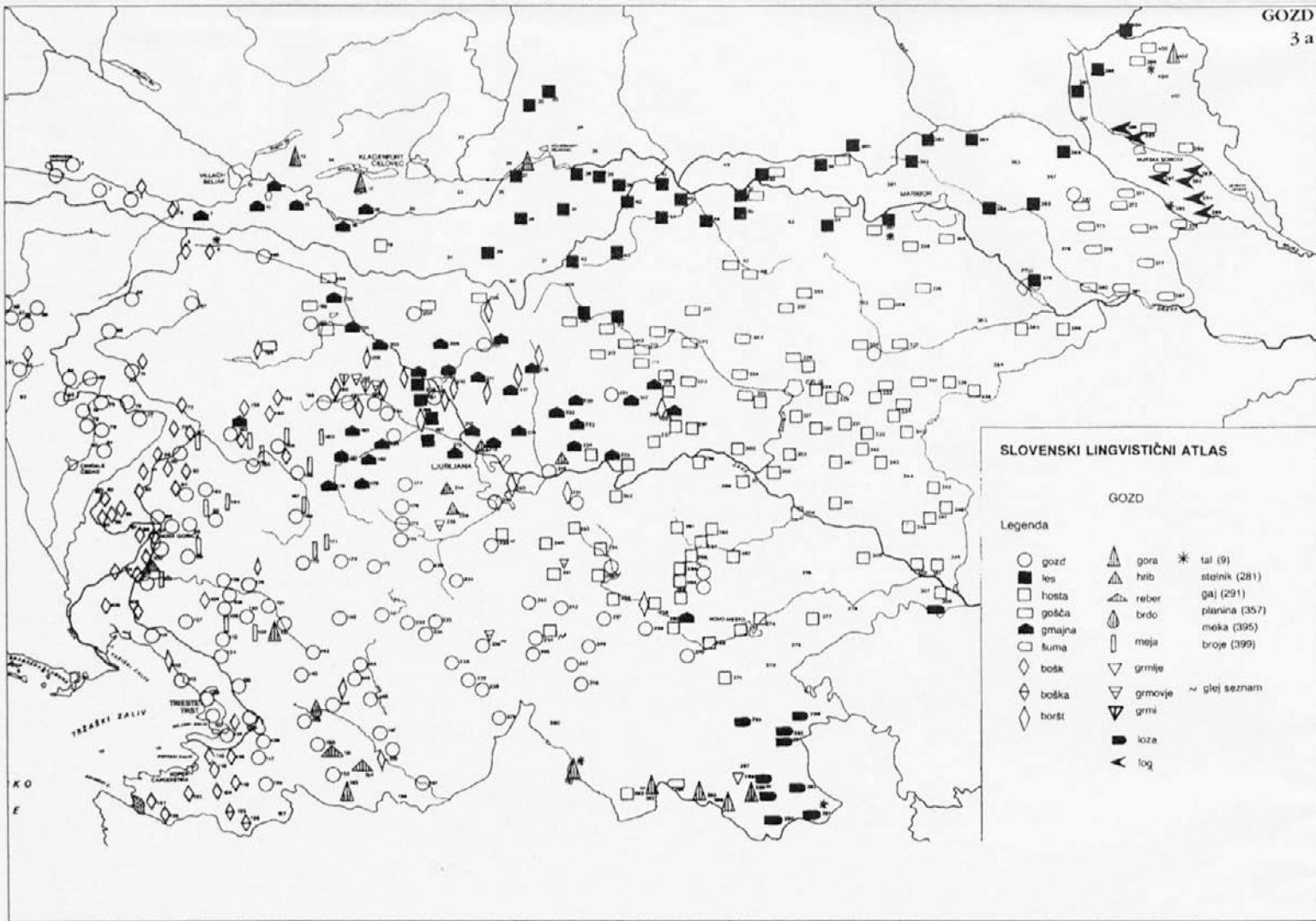

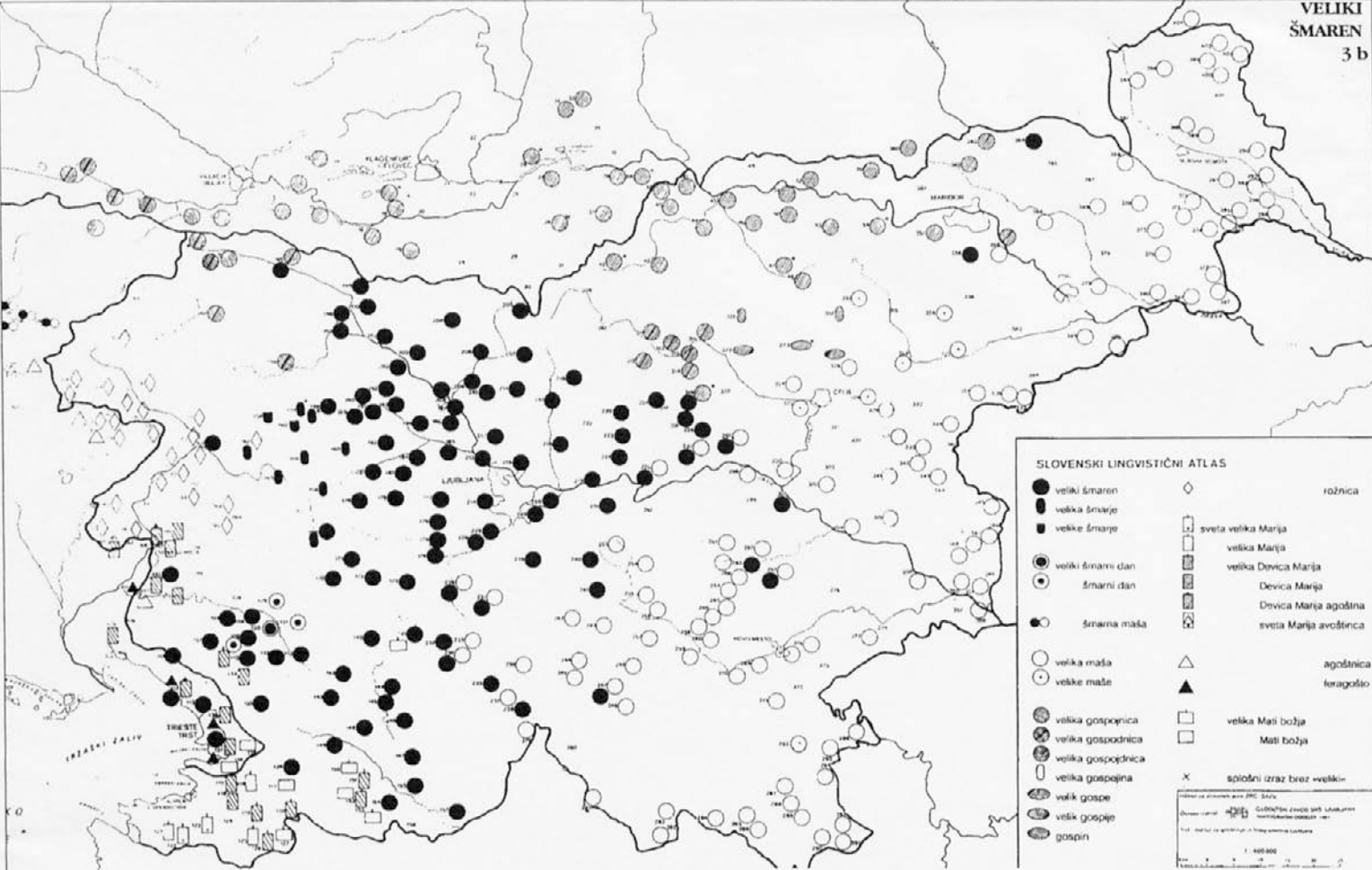

SLOVENSKI LINGVISTIČNI ATLAS

Legenda

● butona	▲ jezgon	◀ pukica
◐ balanca	▴ leon jezga	◊ potica
▣ pravitelj	▴ bronj jezga	□ ofka
▣ pravača	▴ legon la	▣ ofje
▣ pralica	▴ les	▣ ofjeva
▣ pramača	▴ legarica	□ ofjeva ope
▣ pručelj	▴ legarica	⊠ diva
▣ pručelc	▴ gobarica	△ mačica
▣ snop	● musovca	○ kastron
▣ isop	▣ pegelj	◐ kastrona
		◊ lona
		◊ knevka
		○ slovara
		* drugi cen

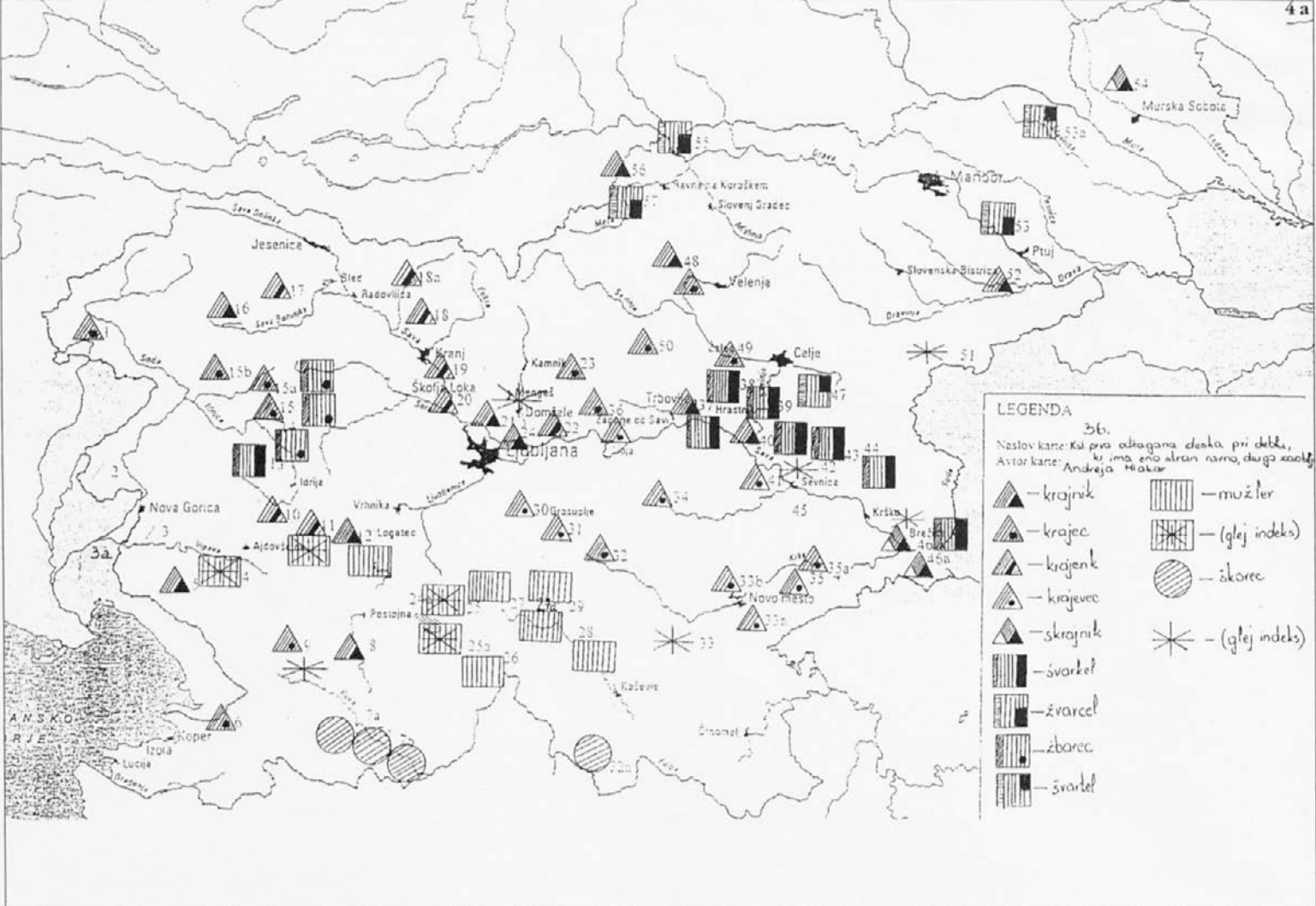

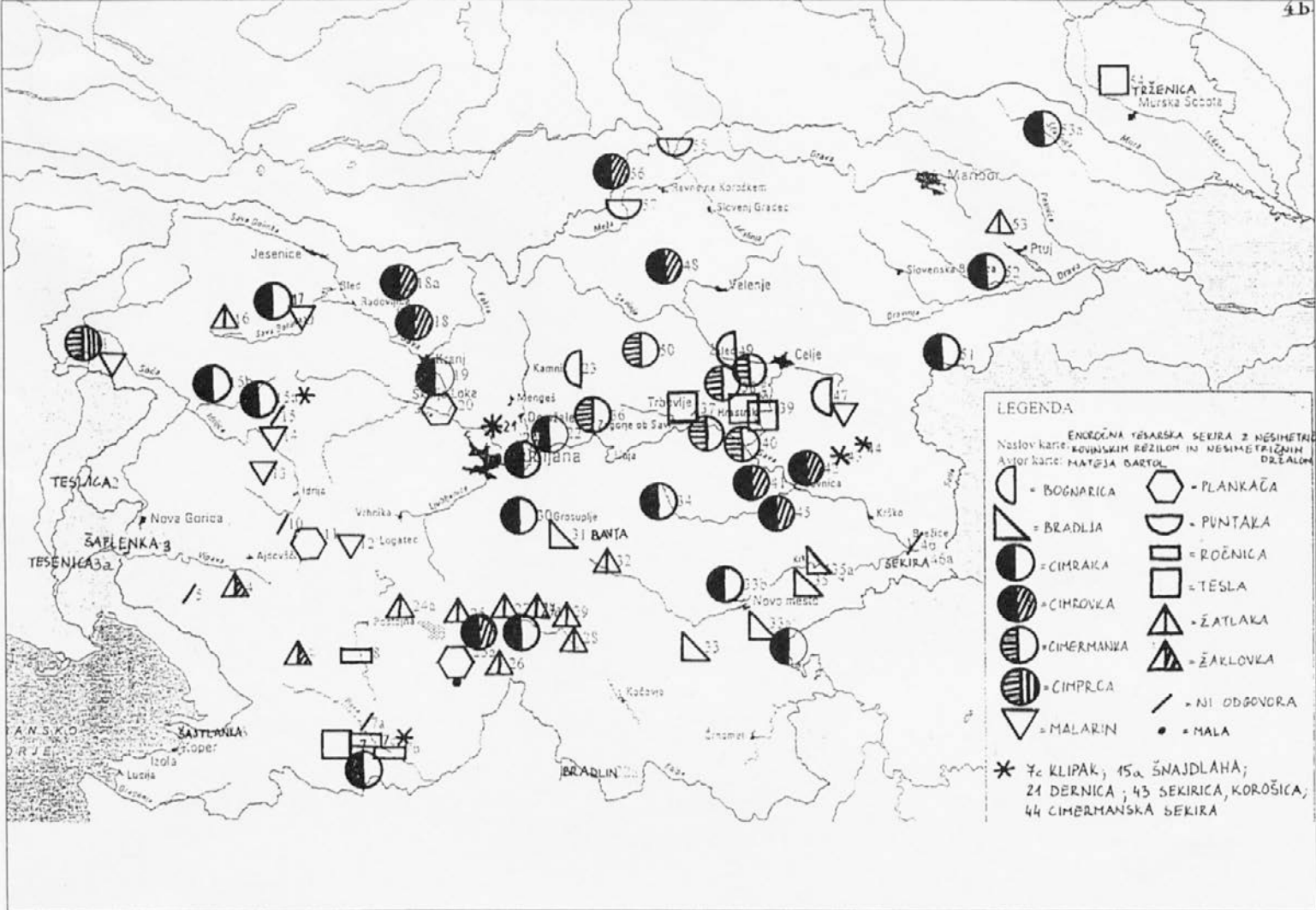
SLOVENSKI LINGVISTIČNI ATLAS

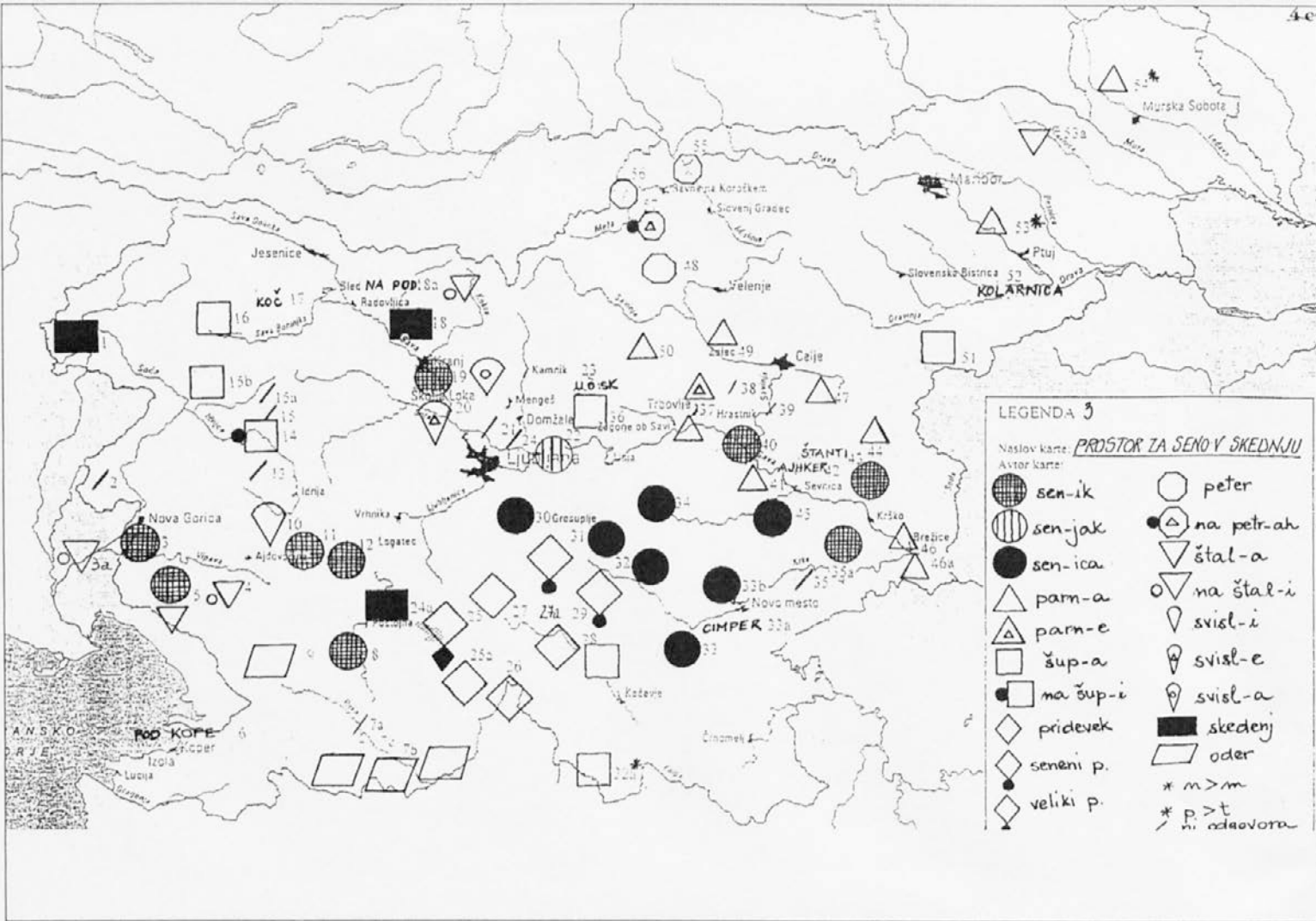
●	veliki šmarin	◇	rožnica
■	velika šmarja	□	sveta velika Marija
■	velike šmarje	□	velika Marija
●	veliki šmarini dan	□	velika Devica Marija
○	šmarini dan	□	Devica Marija
●	šmarina maša	□	Devica Marija agođina
○	velika maša	□	sveta Marija avođinca
○	velike maše	△	agođinca
○	velika gospojnica	▲	feragošča
○	velika gospodnica	□	velika Mati božja
○	velika gospodnica	□	Mati božja
○	velika gospojna		
○	velik gospe		
○	velik gospej		
○	gospin		
		x	splošni izraz brez »veliki«

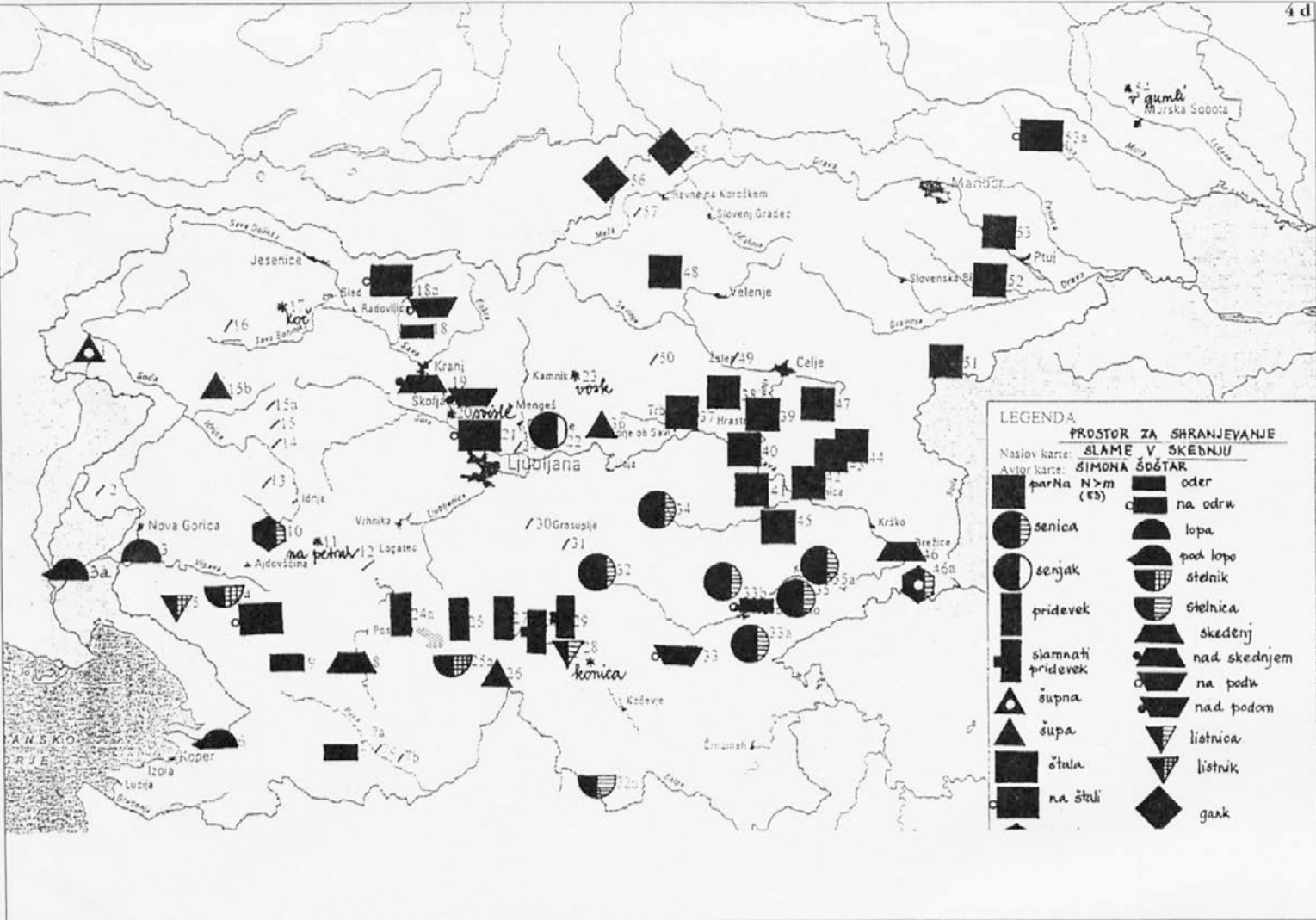
Osnovni izvor: G. Golob, Slovenski lingvistični atlas, Ljubljana 1961.
 1:100 000

36.
 Naslov karte: Ksi prva odtagana dekla pri debla,
 Avtor karte: Andreja Mikolar

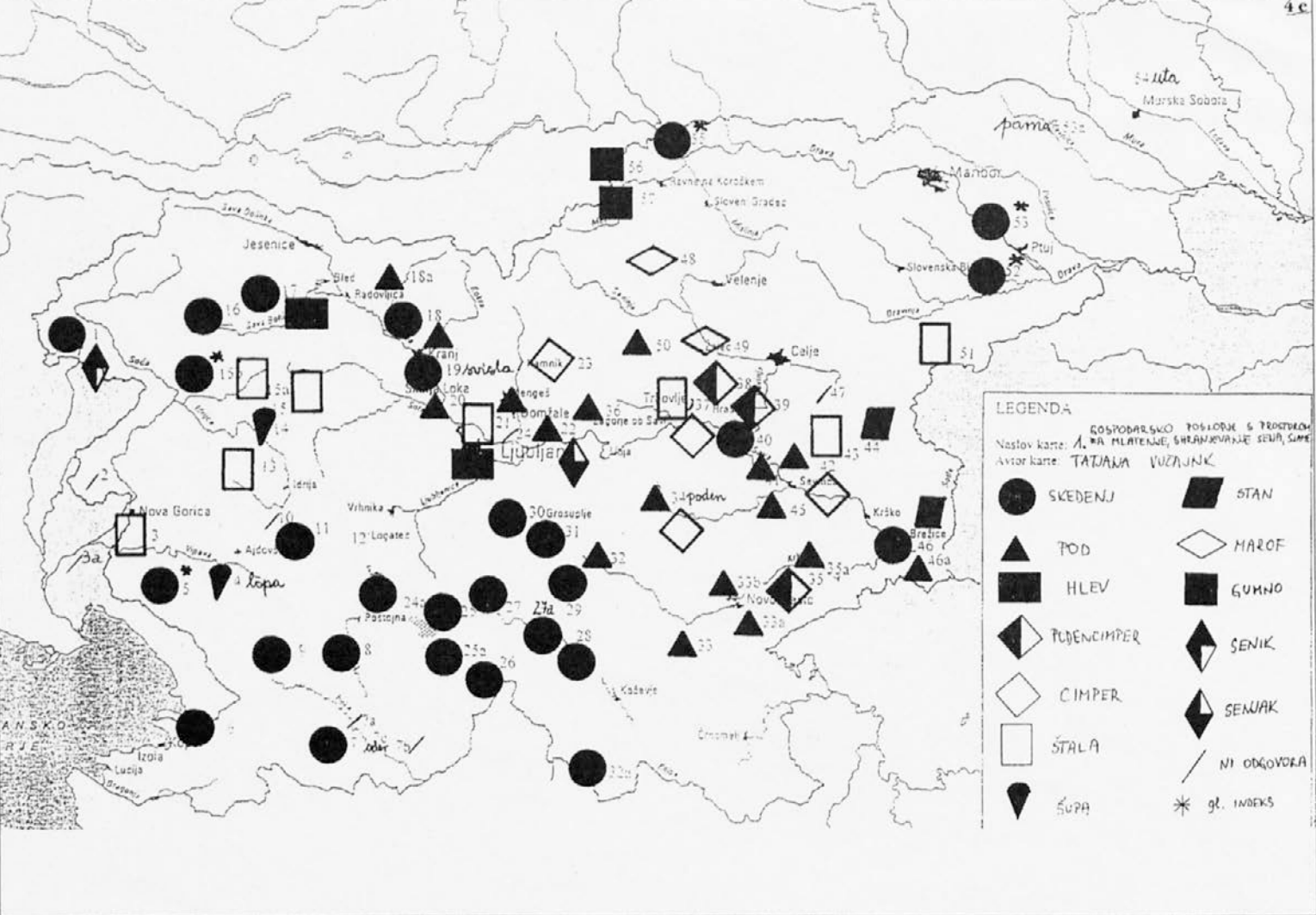

LEGENDA
PROSTOR ZA SHRANJEVANJE

Naslov karte: **ŠTAMPE V ŠKEDNJU**
 Avtor karte: **SIMONA ŠOŠTAR**

	parNa		oder
	N>m		na odru
	(63)		lopa
			pod lopo
			stelnik
			štelnica
			skednj
			nad skednjem
			na podu
			nad podom
			listnica
			listnik
			gank

pridevek
 slamnat pridevek
 šupna
 šupa
 štula
 na šteli

LEGENDA

GOSPODARSKO POSLOVANJE S PROJEKCIJO
 Naslov karte: *KLIMA PLATANJE, SREBRNOVANJE SEVA, SANE*
 Avtor karte: *TATJANA VUZJUK*

	SKEDENJ		STAN
	POD		MAROF
	HLEV		GUMNO
	PODENCIMPER		SENIK
	CIMPER		SENUAK
	ŠTALA		NI ODGOVORA
	ŠUPA		gl. INDEKS